

Crantai kronológia

TÖRTÉNELEM

(Cranta születésétől a Pentád pusztulásáig)

Negyedkor

Pe. XXII. évezred - A calowyni kyrek és Anvaria lakói közti pusztító háborúk kölcsönös megegyezéssel végződnek.

Pe. XXII. évezred - Az északon élő embernépek közül kiemelkednek a magukat crantaiaknak nevező, ugyanazon nyelvcsaládba tartozó népcsoport tagjai. Kulturális és hadászati fölényüknek köszönhetően hatalmas területeket vonnak ellenőrzésük alá, varázstudóik vélhetően az emberi faj legkorábbi mágiahasználói közé tartoznak. A kisistenek korának, az emberi fajt megteremtő entitások imádatának kezdete.

Pe. XXI. évezred - A Nagy Crantai Birodalom kiépülésének és egyeduralmának feltételezhető kora, harcai az északon maradt velariumbéli és rehiari elfekkel. A Birodalom majd' a kontinens egész északi felére kiterjeszti fennhatóságát. Sikerei nagy részét valószínűleg mágiahasználóinak köszönheti. Virágzása idején határai Rehiartól keletre kezdődnek, és egészen a Yian-Yiel hegységig húzódnak, illetve a Birodalom a földtörténeti szemmel még mindig ifjúnak számító tenger

- a későbbi Quironeia - déli partvidékére is kiterjeszti befolyását. Fővárosa, Cranta, a feltételezések szerint valahol az északnyugati területeken - egyes feltevések szerint a Fendor-tenger és a Doardon-hegység közén - található. A magukat crantaiaknak vallók ezidőtájt már semmi esetre sem kizárólag a birodalomalapító néppel azonosak, mivel a mágikus hatalmukat látványosan fejlesztő, isteneik tökéletes bizalmát élvező hódítók által fokozatosan beolvasztott, alacsonyabb civilizációs fokon álló egyéb embernépek nagy része is kezdi alkalmazni saját magára a 'crantai' kifejezést.

Pe. XX. évezred - Belső válságok, dinasztikus háborúk - a Szitakötő Háborúk, Bagoly Háborúk és Darázs Háborúk - egész sora szerte a Nagy Crantai Birodalomban. Tizenöt mágusfejedelem gyakorolja a hatalmat; az ezredforduló körüli évszázadokban az ország többször darabokra szakad, majd újraegyesül.

Pe. XX. évezred - A Quiron-tenger déli partvidéke és a Sheral közti területen is elkezdődik egy lassú folyamat - az állataikat terelgető nomád nagycsaládok törzsekbe tömörülnek. Ezek között olykor véres háborúk robbannak ki, a népszaporulat miatt szükössé váló legelőkért.

Pe. XIX. évezred - A Crantai Romlásévek. A birodalom darabokban, a Sáska Háborúk során elszabadult járványok és természetmágikus katasztrófák hatalmas területeket tesznek lak(hat)atlanná.

Pe. 18 920 körül - A Quiron-tengertől északra élő ork törzseket egybekovácsolva Ughjorbagan későbbi ork hősz (és démonúr) megteremti a Koponyaszövetséget, majd a veláriumi elfek ellen vezeti azt (a Crantai Birodalom hallgatólagos beleegyezésével).

Pe. 18 900 körül - Az orkok megsemmisítik Velariumot; kisvártatva az Oilanból érkező Allrin rehynn (óelf, a Tizenkettek egyike) harcosaival elsöpri a Koponyaszövetséget Ynev színéről. Cranta bevégzi amit Allrin félbehagyott: szinte kivétel nélkül végez az orkok túlélőivel - alig maroknyian menekülhetnek át az Onpor környéki törzsekhez.

Pe. 18 880-tól - A veláriumi elfek hajdani szövetségese, az anghmar nép is a Quiron-tenger déli partjára sodródik menekülése közben.

Pe. 18 750-től - Az Új Fejedelmek Kora. A Határországok néven ismert délnyugati crantai védelmi vonalak fokozatosan megsemmisülnek: Ediomad és a gyíklények egyre erősödő hatalma vet véget a crantai fennhatóságnak. A felségterület csökkenése, a fenyegetettség évszázadokra ismét egységbe kovácsolja a birodalom népeit. A tartományokra osztott országot mágusfejedelmek irányítják, szoros tartományi szövetségrendszer alakul ki.

Pe. 18 410-től - A Második Darázs Háborúk és a Daru Háborúk során a Birodalom legalább három - egyes feltételezések szerint ennél is több - utódállamra szakad. Az északi, északnyugati részek Cranta és Móchis székvárosokkal Felhőtartományok néven egyesülnek. Pusztító mágikus praktikákkal, az ún. Széltengerekkel szigetelik el magukat a később Kelet-Cranta néven is ismert óriási országszövetségtől. A Quiron-tenger déli partvidéke és a keleti földek is önálló politikába kezdenek: ott az anghmar eredetű Álomdinasztia jut hatalomra; az újdonat országot hamarosan Tengeri Birodalom néven kezdik emlegetni. A Birodalom számos helyi népelemet hajt uralma alá. Kíméletlen háborúskodásba kezd a környékbeli ork törzsekkel is.

Pe. 18 322-18 312 - Kelet-Crantában évtizednyi véres belháború után megszilárdítják uralmukat az Atârechi Érinthetetlen Nemzetségek, hogy aztán abszolút teljhatalmat gyakoroljanak majd' másfélszáz évig.

Pe. 18 200 körül - A keletről érkező anghmar-crantai seregek rálelnek az Onpor hegység gnómtelpeire, és megszerzik tőlük az óidők kovácmesterségének Hét Nagy Titkát (a gnómok természetesen áldozati oltárokon végzik). A lunírművesség virágkorának kezdete.

Pe. 18 100 körül - Miután Vörösre Festett Arc, az egyik nagysámán szövetségbe tömöríti a Kwyn'Lior nomádjait, azok kiűzik a déli pusztákról az állatsordákat követő vadászó ork törzseket. A sztyeppékről kiszorított orkok új szállásterületeket keresve végigrabolják a tenger déli partját, illetve egyes csoportjaik a Sheral erdeinek embernépeit űzik el földjeikről. A Tengeri Birodalom kénytelen megerősíteni déli határait az állandó nomád betörések miatt.

Pe. XVIII. évezred - Komoly belső harcok a maradványbirodalmak között. Móchis Rovarhadjárata megnöveli a Felhőtartományok uralma alá eső területeket, elsősorban Kelet-Cranta rovására. Croton központtal új dinasztia lép hatalomra a Kelet-Crantai Birodalomban. Egyes forrásokban ettől kezdve Kelet-Cranta Croton néven szerepel. Vélhetően ezekben az időkben jönnek létre az Isteni Földek: ezeken a területeken a mágusfejedelmek által tökéletesen uralt időjárás viszonyok között mérhetetlen mennyiségű élelmiszert állítanak elő. A Felhőtartományok virágkora. A crantai kökörok és sziklasorok - a Crantai Háló - építésének kezdete.

Pe. XVIII. évezred - Az anurok elei Ynevre (Anuriába, az Ygil kősvatag fennsíkjára) érkeznek Anvariáról.

Pe. 17 500-17 420 - A Sheral északi lábainál új birodalom van kialakulóban: Shaga Yuggah dzsungelváros erős hadserege és idéző-sámánjai révén uralma alá vonja a környező falvakat és a sztyeppék törzseit is sorra behódoltatja. A Sheral oldalában kővárosok épülnek, máshol a sámánpapok lépcsős

piramis-templomokat építenek sötét isteneik tiszteletére. Gyakoriak az emberáldozatok, a meghódított törzsek tagjai pedig rabszolgaként végzik az építkezéseken vagy az aranybányákban.

Pe. XVIII. évezred közepétől - A Sheral keleti lábai mellett újabb embercsoportok szivárognak délre - az elfek továbbra sem törődnek velük különösebben; legfeljebb elnéző érdeklődéssel tekintenek az erdekben kóborló „meglehetősen rút, és nem is igazán értelmes új fajra”, az emberekre.

Pe. 17 418 - A Shaga Yuggah császárság létrejött, azonos nevű fővárossal. Az új birodalom még ez évben háborút indít az északra fekvő sztyeppei törzsszövetségek behódoltatására.

Pe. 17 416 - A déli sztyeppék felől menekülthullám érkezik az Álomdinasztia fennhatósága alatt álló területek déli végeire. Az újonnan érkezők először fegyverrel próbálnak új hazát szerezni, majd az első néhány ütközet után véneik tanácsa kihallgatásért folyamodik az Istenkirályhoz. Szabad betelepülést kérnek a dél felől közelgő veszedelemtől rettegve. A Tengeri Birodalom beengedi a bevándorlókat, majd rabszolgasorba süllyeszti őket. A déli határokat megerősítik.

Pe. 17 370-17 364 - Ork törzsek rabolják végig a Quiron-tenger déli partját, új szállásterületeket keresve. A Tengeri Birodalom szárazföldi területeit nagyjából elkerülik: a ravathikat ugyan kiirtják, de a dolam'anok elhagyják falvaikat és a hegyekbe menekülnek előlük, a lupanarchok a tenger szigetein keresnek menedéket, míg a setainok kitananak földváraiban. Válaszcsepásként erős anghmar-crantai sereg indul az orkok ellen, és nagy részüket megsemmisíti - a maradék pária nemzetségekként keleti-délkeleti erdőlakó fajtestvéreihez csapódik.

Pe. 17 337 - A korábban a keleti Khardonn-fennsíkon élő dheren embernépet anghmar-crantai parancsra az utolsó

gyermekig rabláncra fűzik, és több ezer mérföldes úton az Onporba hajtják, hogy a Tengeri Birodalom Távól-Bányáinak munkáskéz-utánpótlása biztosított legyen. A Láncok Útján minden öt dheren rabszolgából négy odavész.

Pe. 17 290-es évek eleje - Gar Bokkar vezetésével mintegy száznyolcvanezer ork (tucatnál is több törzs) vonul délről a Quiron-tenger északi partvidékére, és több csatában legyőzve a kelet-crantaiakat elfoglalja a valaha volt Koponyaszövetség szállásterületeit. A crotoni császár az újrafoglalt tartományokat az orkoknak adományozva - rendszeres „zsold” fizetése mellett - határvédökként alkalmazza őket.

Pe. 17 284-17 283 - A nagy nyugati melegáramlattal kyr flotta érkezik Ynev partjai közelébe. A közülük Bórogon (Beriquelen) partraszálló harcosok és telepések jelentik a törpék számára az Első Csapást a Hat közül.

Ötödik

Pe. 17 283 (Kyria szerint 1) - A majdani Erion partvidékének érintése után a kyrek partraszállnak Yneven a Riegoy-öböl, illetve a Ghinnan-ters (későbbi Mer'Daray-tenger) mellékén. Az ynevi kyr időszámítás kezdete.

Pe. 17 283-17 272 - A Hódítás: a kyr csapatok hihetetlenül rövid idő alatt felszámolják a századévek óta békében élő, csak csekély ellenállásra képes Felhőtartományokat. A kardtáncosok első felbukkanása: a partraszállás után tizenegy védekező hadjáratot vezetnek - több elf segédcsapattal. (A Vörös Kontinensről érkezett hódítók ugyanis habozás nélkül behatolnak az elfek szállásterületeire is, mire azok egyes Családjai más lehetőség híján időleges érdekszövetséget kötnek korábbi ellenségeikkel, a crantaiakkal.) Számos kardtáncos odavész, a három megmaradt végül Kelet-Cranta viharzónái mögött lel menedéket. Legtovább Móchis tartja magát, de a Myrrum cjatallis (Acélhurok) néven ismert hadjárat végén a hatalmas agyagváros is elesik.

Pe. 17 280 - Baál-Káin, a crantai seregeket vezető három mágusfejedelem egyike - a Felhőtartományok ezen időben az őscrantai kultúrában szakrális jelentőségű hármastagozódásnak (sul-manîrru) megfelelően névleg

három mágusfejedelem által irányított országtartományból állnak - felajánlja az ork gar Bokkarnak, hogy beveszi őt a halhatatlan (pontosabban örök időkre élőhalottá tett) Hűségesek Gárdájába (avagy későbbi nevükön a Szunnyadók közé).

Pe. 17 271 - A kyrek felszámolják a gyíklények Észak-Ynev nyugati térségein ez időre lassan birodalomná szerveződő felségterületeit.

Pe. 17 208-17 133 - Az Első Városok születése: jobbára a Cranta idejéből megmaradt városok újjáépítése által. Az első kyr varázslóiskolák megalapítása. Három kutatóhadjárat a viharzónákba. Az öt isten - Weila, Igere, Morgena, Avista és Sogron - templomvárosainak megépítése.

Pe. 17 071 - Aditahir Am Churtyss utat talál a viharzónákon túlra.

Pe. 17 062-16 570 - A Második Hadjárat: váltakozó hadiszerencsével, folyamatos, gyakorta már-már esztelen pusztításokkal mindkét részről. A Kelet-Crantai Birodalom ezúttal méltó ellenfele a kyreknek. A Viharkrónikák születése - ezek a hősi eposzok meghatározó elemeivé válnak a későbbi kyr kultúrának.

Pe. 16 929 - Megérkeznek Calowynról az utolsó kyr hullám hajói is.

Pe. 16 923 - Crotoni betörések kyr területekre, a Crantai Háló téridőkapuit használó kardtáncosok újbóli megjelenése.

Pe. 16 905 - A Vinverio-hegységbe menekült kelet-crantai seregek felmorzsolódnak. Időleges béke az északi Quiron-mellék középső területein.

Pe. 16 833 - A Tengeri Birodalom Álomdinasztiájának Istenkirályai - egyes mai átiratokban boszorkányhercegei - küldötteket menesztenek Kelet-Cranta megsegítésére. Az első bizonyítható jelei az Álomkristályoknak.

Pe. 16 753 körül - A későbbi Zighroat tartomány - a mai Gro-Ugon és Tiadlan - keleti térségein megakad a kyr előrenyomulás. A kezdeti állóháború után száztizenhárom esztendő fegyvernyugvás következik.

Pe. 16 573 - Elbukik Croton. A kyr csapatok elfoglalják a mai Szindvilek szigeteit, melyek névlegesen a Tengeri Birodalomhoz tartoznak.

Pe. 16 570 - Mach-Móchis elestével a Kelet-Crantai Birodalom végképp behódol a kyreknek.

Pe. 16 052 - A Tengeri Birodalom hosszú hallgatás után ismét hírt ad magáról: Saát-Manas, XV. Ahatas Istenkirály hadúrshentje villámhadjáratában elfoglalja a később Szindvilek néven emlegetett szigeteket. Pusztító sáskajárás Zighroat tartományban.

Pe. 16 051-15 950 - A Szelek Első Háborúja: a kyrek borzasztó áldozatok árán leverik a Tengeri Birodalom által támogatott crantai lázadást Zighroatban. Odavész az utolsó kardtáncos is.

Pe. 15 869 - Fellázad a Tengeri Birodalom egyik erős szolganépe, és kiverekszi magát annak nyugati határaiig. A dolam'anok megfogyatkozott maradványai szövetséget kötnek velük, nemkülönben a setainok leszármazottai. A jövevény khetonok birtokukba veszik Baaraad szigetét is.

Pe. 15 840 - A Kwyn'Lior és a Sheral határán több új, apró birodalom alakul - a hegyi bányásztörzsek és a síkvidéki állattartók közti kereskedelmet uraló Hantar és Oole'mayo városa hatalmasra duzzad, papkirályaik uralmuk alá hajtják a környező területeket.

Pe. 15 790 - Freiglund tartomány megalakulásával Kyria komoly hatalmi tényezővé válik a Quiron-tenger déli részein is. Ezidőtájt azonban az országrész még nem tekinthető szervesen a birodalom részének, hiszen a tenger nyugati partjait Ediomad aquirjai, míg a keleti részeket a Tengeri Birodalom uralja, ily módon elvágva Freiglundot az anyaországtól.

Pe. 15 781 - A Tengeri Birodalom három hadúrshentje viharokat zúdít Freiglund keleti végeire - a kyr válaszcsepés nem sokat várhat magára, szökőár zúzza szét a Birodalmi Flottát. Ideiglenesen újra kyr hajók szelik a Quiron-tenger vizét, de a hadúrshentek tornádókkal csapnak le a hajókaravánokra.

Pe. 15 780-15 429 - A Szelek Második Háborúja; Freiglund többször is közel kerül a megsemmisüléshez, de Kyria segítségével folyamatosan felőrli az Istenkirályok

ellenállását, s végül rendet teremt, “megszünteti a fenyegetést”, így Freiglund tartomány keleti határa a Keleti Óceán lesz. Létrejön a tengeri összeköttetés Zighroattal - Freiglund hivatalosan is csatlakozik Kyriához

Pe. 15 429-től - Az Enedrysek Békéje közel kétezer esztendeig tart. A Birodalom valóban megerősödik: úthálózat végleges kiépítése az anyrok meghatározta vonalak mentén, belső villongások elfojtása, a kyr kultúra első virágzása, az alávetett népek beolvadása.

Pe. 15 200-tól - A valaha volt Tengeri Birodalom területéről különféle népcsoportok - jorangok, ostarik, medassok - kezdik meg több száz évig tartó, lassú, ámde folyamatos vándorlásukat nyugat, illetve általában a kyr városközpontok felé.

Pe. 15 110-től - A Dél-Quironeiától a Sheral felé eső puszták meghódítása: az első egységek a Zarde mentén nyomultak előre. A laza szavannai törzsszövetségek széthullásával a kyr légiók megvetik lábukat a puszták kapujában, erődvárost építettek Soraida mai helyén Srudul néven.

Pe. 15 026-15 012 - Az Első Expedíciós Hadjárat a Sheral északi lábainál fekvő városok ellen. A hantari papkirályok által vezetett, harci elefántokkal megerősített hegyvidéki seregek visszaverik a légiók első támadásait, majd dzsungelmélyi barlangerődökbe húzódnak vissza. Hantar városát a kyreknek sikerül elfoglalni, de a hadjárat az utánpótlás akadozása miatt kifulladás.

Pe. 14 985 - Hantar papkirályai ismét szövetséget kötnek Oole' mayo Tíz Despotájával, valamint több, homályos kilétű emberfölötti entitás pártfogására bízzák magukat. Rövidesen váratlan rajtaütéssel kiverik a kyreket Hantarból, és a sztyeppékig úzik a légiókat.

Pe. 14 826 - A déli határszél Kilencedik Légiója hídfőállásokat és megbízható utánpótlási vonalakat épít ki a

“Világ Tetejének” északi lábainál fekvő dzsungelokban.

Pe. 14 800-tól - A Második Expedíciós Hadjárat: határmenti csatározások a Sheral lábainál virágzó, rendkívül vegyes eredetű és népességű birodalmacskákkal (többek közt Hantarral, Sewanával, Oole'mayóval, Kizimwarral, Grafft-tal), majd azok bekebelezése. A Határvédő Légiók képzési anyagába bekerülnek a harci elefántok elleni taktikai fogások, illetve dzsungelharcra kiképzett könnyű határ vadász egységekkel egészítik ki őket.

Pe. 14 742 - II. Keilor Mantyr Am Enedrys, a Kyr Birodalom császára parancsba adja a meghódított területek feltérképezését, a katonai erődítmények állapotának felmérését, valamint a behódolt tartományok lakosainak és népeinek megszámlálását. Az első kyr adóösszeírás adatai szerint a Birodalom területén mintegy kétszázmillió halandó él a császár fennhatósága alatt, a kyrek száma ekkor harmincmillió nagyságrendileg.

Pe. 14 500-tól - A kellemes éghajlat hatására a kyr nemesi családok körében az Enedrysek Békéjének századévei alatt több ízben is divattá válik nyári palotát építtetni a dél-quironeiai városok és a majdani Sinemos-szoros szigetvilágának kikötői közelében. Általános kulturális, gazdasági virágzás nemcsak egész Quironeiában, de a hatalmas északi, északnyugati térségeken is, a Birodalom szívében.

Pe. 14 450-től - Freiglund tartomány hegyeiben mágikus fémek bányászatát kezdik meg. Freiglund és a Tkargan romjain felépült Anashur városokban lunírkovács műhelyeket hoznak létre, tengeri és szárazföldi utakon jut el a drága fém a Birodalom minden pontjára.

Pe. 14 246-ra - A déli puszták határán, a Sheral lábainál befejeződik az ymcharr (határvédő erődrendszer, limes) kiépülése a K'Harkad - Duaron-part - Sheralan - Keleti-Shellah-hegység vonalon. Jópár légiós várostámaszpontja - melyek a “Világ Tetején” túli ismeretlenből érkező esetleges támadások ellen hivatottak védeni a Birodalmat (noha vad hegyi törzsek, félhumán fajzatok véresen megtorolt apró rablóhadjárait kivéve soha semmilyen jelentős támadás nem érkezik abból az irányból a következő ezredévek során) - idővel virágzó nagyvárossá fejlődik. (Egyik leghíresebb közülük Dwynolin, a “Hegyvidéki Enrawell”.)

Pe. 3542 - Egy Magmakardú néven ismert ediomadi aquir valóvérű foglyul ejti és megkínozza Morgena egyik anyrját. Az anyr ősi ellenségének, egy álomkristályát elhagyó crantai nagyúrnak köszönhetően kiszabadul - és távoztában lángba borítja a Külső Csarnokokat.

A pusztulásért felelős Magmakardút számúzik Ediomadból. Az aquir valóvérű utóbb a Quiron tenger déli partján, a későbbi Daerim vidékén telepszik le. Választásában döntő szerepet játszik a közeli térkapu szivárgó od-forrása. (Keith Alanson: Por a porhoz)

Hatodikor

Pe. III.évezred hajnala - A belső vizsályok gyötörte Kyria halódik. Az ötödik kyr légió - a Lunír Légió - huszonegy harcosát egy dél-quironeiai, ősi romszentélybe vezényli a parancs - soha többé nem hallanak felőlük.

Pe. 2870 körül - Talleren elf hadúr seregének maradékát amund varázslat győzi le. Az aljas cselbe félig beleőrült Talleren magát, és leghűségesebb katonáit a Föld Elemi Síkjáról eredő mágia segítségével megváltoztatja, majd titkos háborúba kezd a dzsennek és amundok ellen - kialakul az Elveszettek (homoki elfek) népe. A Hadjárat során a Szálfatermetű Hadúr oldalán harcoló elf időszöveget (a kardtáncosokat) csaknem az utolsó szálíg kiirtják; egyetlen időszöveg menekül meg: felkeresi a Crantai Háló utolsó, eleven sziklagyűrűjét, és végleg eltűnik az Istenek Völgyében. (A. O'Connor: Homályhozó)

Pe. XXVIII. századtól - Nagyjából a Tinolok északi peremétől az Ediomad-hegység nyugati, valamint a Duardon-hegység déli lábáig húzódó területen ismét felvirágozik a gyíklények civilizációja.

Pe. 2697 - Első írásos emlékek a quiphanni építkezésekről: a Birodalomban példátlan módon, a crantai romokra épült város lakói titáni márványhidat emelnek tulajdon házaik felett. Más feljegyzések szerint a quiphanniak a Cranta-korabeli hídóriást csupán helyreállítják. Az építkezés céljáról sem akkor, sem később nem esik szó. (Quiphann a hetedikori Eren délnyugati határvidékén fekszik.)

Pe. 2646 - Ryek Első Shaddja felfedi Quiphann titkát. A híd „túlso világából“ átszivárgó

alakváltók híre eljut a shuluri Boszorkányerődbe is, hatalmi harcot robbantva ki az ősi falak között.

Shulur urai végül Ryek mellé állnak. A paktum másnapján Ryek démonlovasai lerohanják Quiphant, a zha'tanok hídfő-városát, és lakóit válogatás nélkül, az utolsó szálíg lemészárolják. A város elnéptelenedik, az elkövetkező századok során csak a közeli Sogron-szentély papjai emlékeznek Morgena egykori városára. (Több szerző: Anyrok alkonya - Lobogók hajnala novellaciklusai)

Pe. 2550-es évektől - A Quiron-tenger déli partvidékének városai helyenként megerősödnek, lakosaik hivatalosan is a valaha crantai fennhatóság alatt élt népek utódainak nyilvánítják magukat. A lupárok és dolaminok sámánnemzetségeik leszármazottainak uralma alatt egyesülnek, majd (elsősorban a tengerparti városokban) a vezető vének tanácsának kezébe kerül az irányítás. A medassok az anghmar-crantai Birodalom örököseinek kiáltják ki magukat, és mivel annak sötét hagyományait is hűen folytatják, hamar háborúságba keverednek szomszédjaikkal.

Hetedkor

Psz. 151 - A Családi Háborúk befejeződésével kialakulnak a majdani Toron hatalmi struktúrájának alapjai

Psz. 169 - A Quiron-tenger déli partvidékén a legendás kyr Lunír Légió veteránjai megvetik lábukat a Quiron-Pentád legészakibb csúcsában, a majdani Yankar városának területén.

Psz. 170 (Kyria szerint 17 453) - Megkoronázzák Toron első Császárat, Tarrhin Rounn Lyechardot (aki egyébként Harratigrahin nyirokdémon szerafistája); a Császári Koronától kezdődő időszámítás első éve.

Psz. III század - Egyes kyr források először említik Yankart, mint a száműzött kyr nemesek városát. A helyi lakossággal elkeveredő kyr légiósok utódai kihallgatásért folyamodnak a Császárhoz, aki megtagadja a „gyülevész korcsok hordáját.” Kisvártatva

azonban megjelennek Yankarban az első száműzött Családok.

Psz. IV század - A crantai romokat feltáró kalandozócsapat egy, a déli Kereskedő hercegségek területére nyíló ösöreg, ám még működő kapura lel. A tisztázatlan eredetű térkapu aktiválását követően egyre élenkebb cserekereskedelem indul meg Észak és Dél között. Az idővel Elveszettek Kapujaként elhíresülő, hírhedten bizonytalan térkapun át érkező népek saját közösségeket alkotnak a Quiron-Pentád területén. A letelepedő népek hasznát akarnak húzni a felvirágzó kereskedelemről - mindegyik a maga módján. A Délnyugaton Dsidon városát megalapító dzsad kalmárok és az északnyugati Alcarát meghódító, élösködő délvidéki (később gorvikiként azonosított) kolóniák tovább fokozzák térség lakóinak keveredését. A Pentád településeire gazdasági felvirágzásával arányosan nő a yankari zsoldoslégió, a Yankaraon ereje és befolyása.

Psz. V.-X.század - A majdani Abaszisz területének „Kereskedők Aranykoraként” emlegetett időszaka. Egyes források először említik Yankart, mint a száműzött kyr nemesek városát. A térképeken ekkor már Quiron Pentád vagy Yankari Pentád néven tüntetik fel a déli partvidék öt szövetséges városállamát (Yankar, Daerim, Kaenor, Dsidon Alcara).

Psz. 1022-1045 - A toroni Császári Háborúk, vagy Trónháborúk kora. A térképeken ekkor már Quiron-Pentádként tüntetik fel a déli partvidék öt szövetséges települését (Yankar, Daerim, Kaenor, Dsidon, Alcara). Tharr papsága ekkoriban próbálkozik először a Pentád városaiban az Istenek Völgyének megnyitásával, majd kudarcot vallva lezárja azt az Öt Vérpecséttel. Toron számos kereskedővárost száll meg Dél- és Kelet-Quironeiában - ez, és a háborús idők véget vetnek a prosperitásnak (számos félkész katedrális és palota utal ennek az időszakra a váratlan megtorpanására). A

toroniak hajókat rekvirálnak - a kereskedelem sokáig nem tér magához.

Psz. 3202 - A Császár Yankarba számúzi a Daiquiss Családot. A Család mestermágusa a Yankari Tanáccsal dacolva tartós térkaput nyit a Pentád egyik délkeleti kisvárosa, Daerim és az északi Haonwell hercegség között. A Kapu daerimi egy részét egy Tharr-szekta, a Kígyónővérek felügyelik. (A híresztelések szerint a Kapu megnyitását is ők csikarták ki az önféjú varázslómesterből.) Daerim lakóinak száma ugrásszerűen megnövekszik.

Psz. XXXIII-XXXVIII század - A Kapuk Kora a Pentád történelmében. A déli Kereskedő Hercegségekre nyíló dsidoni Elveszettek Kapuja és az északi erv hercegségeket karnyújtásnyira hozó daerimi Szentélykapu jóvoltából a térség hihetetlen mértékű fejlődésnek és gazdagodásnak indul.

Psz. 3616 - A XIII. Zászlóháború: az egy évig sem tartó villámháború igen nagy megpróbáltatások elé állítja a Szövetség országait, melyek Toron koncentrált mágikus és katonai csapásai következtében kis híján teljes káoszba sülyednek. Tiadlan, Erigow, Ilanor és Eren túlnyomó részét elfoglalják a toroni légiók. Végül csak az anuriai sárkánylovasok segítségével sikerül győzedelmeskedni a Császárság felett. A káosz kori tombolást idéző háború alatt egész Észak felbolydul. Ugyanebben az évben a toroni hadiflotta egy része Trodar-on Ecyhín concitator parancsszava alatt tűzköppökkel elpusztítja Arguren (Ezüstrév) városát. (Jan van den Boomen: Morgena könnyei)

Yankar császárhű Családjai titkos parancsot kapnak a Pentád két Kapujának lerombolására. Balul végződő próbálkozásuk polgárháborúba torkollik, melynek csak a Yankari Zsoldoslégió vet véget.

Psz. 3672 - A Vörös Hadurak irtóhadjáratot hirdetnek Tharr hívei ellen, kevés híján újabb Zászlóháborút robbantva ki e tettükkel. A daerimi Szentélykapu lerombolása sikerrel jár, ezzel megszűnik az összeköttetés a Quiron-Pentád és az Északi hercegségek között. A Szentélykaput felügyelő rejtett szekta, a Kígyónővérek valamennyi tagját halálbüntetés terhe mellett kitiltják Daerimből.

Psz. 3690 - A déli Kereskedőhercegségek közé tartozó Erone utolsó erőskezű kalózhercegét, Cadata Aggia Erone am Eronét holtan találják nyoszolyáján. Néhány nappal később ismeretlen támadók

elpusztítják a Pentádban féltve őrzött Elveszettek Kapuja rúnáit is. Abaszisz nagykirálya időközben egész hajórakományra való Tharr-papot küld Daerim "meggyőzésére", de a hajók elsüllyednek, félúton. (A. O' Connor: A halál hét arca)

Psz. 3692 - Az Eren délnyugati határvidékén található Quiphann városában a Crantai Háló egyik legutolsó működő eleme is elpusztul. (A. O' Connor: Síró fém) Az aszisz nagykirály csaknem ezzel egyidőben kiteríti lapjait: több légiónyi aszisz falanxharcost rendel a Pentádhhoz. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nagykirály seregeit Ediomad aquirjai is támogatják: a Főhierarcha érkezettnek látja az időt, hogy leszámoljon a Pentád vidékén lapuló Magmakardúval. A yankari Családok egy kyr származású kalandozó, Cymar On-Creel közreműködésével megelőzik a kiobbanni készülő háborút. A kyr kalandor végez a Magmakardúval és a Daerim alatt rejtőző, ősi térkaput vigyázó crantai nagyúrral egyaránt - még ha belepusztul is. (Keith Alanson: Por a porhoz)

Psz. 3692-3697 - A XIV. Zászlóháború. A gazdasági válság első jelei a térkapuit (és ezzel jelentőségét) veszítő Quiron-Pentádban.

Psz. 3710 - A Pentádban egy kalandozó csapat feltöri az utolsó Vérpecsétet is. Sikertelen - mások szerint túlon túl sikeres - kísérlet az Istenek Völgyének megnyitására. (A.O' Connor: A vér ideje - Hollóidők I.) Yankarban, a Pentád uralkodó városában Rashad Bugadaj, a vadork sámán megismeri a Farkasszellem, az egykori Ngaur Draugorth valódi arcát - és valódi nevét. A vadork átmenetileg elveszíti hatalmát és üldözői elől a Yankaraonba, a Pentád hírhedt zsoldoslégiójába menekül (A.O' Connor: A vas ideje - Hollóidők II.)

Psz. 3711 - A dsidoni majd a yankari rabszolgalázadás. A Pentádból megszülető Szabad Városszövetség (rossz nyelvek szerint a yankari kalózbizodalom) virágzásának kezdete. A Pentád Morgena védnöksége alá helyezi magát és eltörli a rabszolgatartást, valamint a toroni jellegű kasztrendszer. A császárság válasza nem soká várat

magára - Yankart mégis akkor kezdik igazán komolyan venni, mikor a pátriárkák kosárban küldik vissza a leleplezett toroni orgyilkosok fejét. Tucatszám. Hurag Dhaur, a Farkasszellem megszólítja Rashadot.

Psz. 3710-3716 - A Quiron-Pentád Szabad Városszövetség tündöklése és bukása. Yankart ostrom alá veszik az aszisz seregek. A császári flotta érkezése véget vet a yankari lázadók győzelemsorozatának. Az élethalálharcát vívó városban Sánta Gardar, Északföldre egyik leghírhedtebb elementalistája végső elkeseredésében megnyitja az Istenek Völgyét.

Ismét rossz helyen, rossz időben. (A.O' Connor: A holló ideje- Hollóidők III.)

Psz. 3716 - Quironeiában elpusztul a Császár-szigetek egyike, a távol-nyugati flottatámaszpont; sokan egyes yankari menekültek közreműködését gyanítják a katasztrófa hátterében.

Morgena Hiur Ecchys khótorr-pap személyében kijelöli az Elsőt (ezredévek óta első papját), és Tiila Entar személyében az Anyát. (Jan van den Boomen: Morgena - Sogron ciklusa).

A Szabad Városszövetségen ez azonban már nem segít - az idővel fogalommá váló Pentád valódi sorsáról még századokkal később is vitatkoznak a historikusok.

2004. ?.

Szerző: Celsior

Forrás: Inomi

Szerkesztette: Magyar Gergely

A cikk a Crantai örökség novellapályázatához jelent meg tájékoztató anyagként.